

Eae de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, candu o cola intréga, candu numai diumetate, adéca dupa momentulu imptregiurailoru.

Pretulu de pnenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 " " "
" patratu " "	2 " " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patratu " "	4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintii nostri, si d'adzeptulu la Redactiune: Viena, Landstrasse, Reissnergasse Nr. 3. unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru auncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitile se facu cu pretiu scaadutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 7/19 aprile.

Impartirea in comisiuni a dietei unguresci fece impressiune buna si in diurnalistic'a nemtiésca, càci se spéra astfelu deslegarea mai grabnica a cestiuniloru.

D'in parte-ne credemu cà impartirea acést'a, afora de aceea cà tuturor membriloru dietei deschide suera mai larga de aptivitate spre a inmultí aptivitatea dietei inse-si, mai are si acealature buna, cà daca va procede pururé astfelu, dóra li va trece dorulu umoru natarei a pasi ca candidati de deputati dietali, basandu-se pre multimea cortesiloru ce-i incungiuira. Nu vremu-sé dicemu cà prin impartire s'ar fi sterpitu acestu reu cu totulu.

Relatiunile intre Austria si Prussia nu se prevede cà se vor schimbá, cu tóte cà acésta cestiune a intratu intr'unu stadiu nou, prin respunsulu ce lu dede Bismark la not'a d'in urma a cabinetulu imperatescu. Acestu respunsu pórtá datulu d'in 15 l. e. Bismark denéga cabinetulu de Viena intentiunile impaciutórie, apoi continua: „Dechiararile in depesi'a austriaca, cumca nu s'au facutu despusetiuni casí, dupa organismulu armiei austriace. ar presupune pregatire de resbe s'pressiuni cum sunt „neci-unu felu de concentratiune mai insemnata de trupe,“ „neci-o cumperare de cai neindaténata,“ „neci-o conchiamare sub stindarde in cutare tinutu,“ sunt de natura elastica, s'pressiuni de insemnate neanumita. Informatiunea mai d'aprópe e impededata, fiindu cà diurnaleloru austriace li s'a opritu comunicarea sciriloru militari.“

„In not'a austriaca nu se pomenesce despre retragerea despusetiuniloru austriace si incetarea pregatiloru de resbelu. Conte Mensdorff crede retragerca de prisosu, dupa ce Imperatulu si-a datu parol'a cà Austri'a n'are cugetu de ofensiva. D'in contra se cere de la Prussia ca, pe langa parol'a regelui asemene obligatórie, sé-si retraga ordinatiunile, cari fura provocate numai de despusetiunile cele schimbate a le Austriei. Prussia prin despusetiuni partiali a cercatu a tiené pasi cu pregatirile austriace, deci aceste-a nu potu fi retrase, pana ce nu e delaturata ans'a loru.“

„Guvernulu imperatescu are sé iee iniciativ'a, a restitui status quo ante.“

Acest'a e pe scurtu respunsulu lui Bismark, d'in care nu se póte deduce la o chiarificare a situatiunei, daca cumva nu vom crede combinatiuniloru, cari pretindu cà intentiunea lui Bismark e numai a tiené Austria pre picioru de resbelu, pentru a-i superá finantiele, va sé dica finantiele prusesci s'au prinsu pre lupta cu cele austriace, pentru a vedé cari vor poté suferi mai multu.

Dóue acte a le guvernulu d'in Romania, le au cetorii nostri in Nr. acést'a. Esiste inca si alu treile actu, ce nu n' permite spatiulu a lu reproduce, si priu care ministeriulu récomenda pe principiele Hohenzollern, cà e consangénu fa-

miliei domnitóre d'in Prussia, carea avu pre Federicu celu Mare, e consangénu lui Napoleone III., familiei spre care e man'a lui Ddiu, care cum magnetulu trage ferulu, asié imbratisia principiele nobili: democratle, natiunalitate, libertate; cà tata-so a renunciatu de buna vóia la tronulu de suveranu nemtiescu in favórea unitatei nemtiesci; e nascutu de unde vine Dunarea, acestu fluviu carui-a Roman'a are a multiamí sentulu poteriloru garante; cà Proni'a l'aréta, càci va fi de 27 de ani tocm'a candu se va finí plebiscitulu s. a.

Direptiunea culturai nóstre

merita de presentu cea mai mare atentiune, mai multu ca veri-candú alta-data, càci popórele in giurulu nostru inaintéza cu rapediune, dar' cauta sé tienemu socotéla si la inaintarea popóreloru celoru mai indepartate, càci multimea si rapediunea medilóceloru de comunicatiune — cu cari seclulu nostru e in dreptu a se fall — ni le aduse si pre aceste-a in apropiare. Apói cultur'a — pentru popórele ce nu o cunosecu deplinu — s'a asemenatu prè bine unei carutie rapedi, antea carei-a cauta sé te duci cu intime egale, càci la d'in contra te ajunge, te turtesce. Pre poporulu, ce nu si-are cultur'a sa, lu navalesce cultur'a straina, si daca elu nu e in stare a tiené pasi egali cu ea, devine supusulu ei. Spre a precepe mai lesne, sé ni luàm de exemplu Romania. Unu statu, ori catu de micu sé fie, si cultur'a lui catu de insemnata, totu contine cate-va cleminte, cari nu potu incungiuira intrebuintiarea produptelor industriei, si óre pre pietiele Romaniei cine si imbie produptele sale, daca nu industri'a nemtiésca in precumpenire? D'aci usioru se póte deduce ce e Roman'a pentru industri'a nemtiésca? E pepulu celu grasu la care ea suge in comoditate. Daca tier'a n'a sentitu inca acést'a, e pentru cà majoritatea ei absoluta n'a sentitu inca trebuint'a produpteloru straine, dar' inaintandu cultur'a, inaintéza si lipsele, omulu cultu are mai multe necesitati, si poporulu care inaintéza in cultura — prin urmare si in sporirea lipselor — trebuc sé se ingrigéseca totodata si pentru desvoltarea de'n senulu seu a acelor factori, cari contribuescu la acoperirea lipselor, càci la d'in contra vinnu strainii spre a acoperi lipsele, ei ieu si banii, éra poporulu pre incetulu, cam pre nesimtite, seracesce; si cande ajunge la acésta stare pre terenulu materiale, cade si cultur'a lui spiretuale veri catu de mare sé fie, càci cultur'a spiretuale cu cea materiale in viéti'a unui poporu sunt sorori, ambele cauta sé inainte cu pasi egali pentru a compune bunastarea acelu poporu.

Cultur'a nóstra pana acú se marginia mai multu pre terenulu spiretuale, si desclinitu sciintiele juridico-politice — pre langa cele teologice — erau cari indulciá pre Romani mai alesu, reuniunile nóstre netiunali, cari si-au luat de devi-

sa: inaintéza cultura poporulu romanu, totu de juristi se interesá mai multi.

Acésta direptiune érá si este nimerita prè bine, càci trebuia a combate prejedetiile mai antaiu pre terenulu politicu, trebuia ca natiunea sé-si elupte ceva cét indreptatirea egale, pentru ca sé i se permita a strabate si prin cele lalte ramuri ce compunu viéti'a sociale.

Inca n'am ajunsu bine la indreptatirea egale, avemu trebuintia de juristi, teologi, etc. si vom avé si dupa aceea de unu numeru óre-care corespundiatoriloru nostri, pentru ca terenulu ce lu vom castigá in politica, sé lu póta sustiené, — si totusi s'a observatu si pana acú, cà cultur'a nóstra materiale remane inderetrulu celei spiretuale; lipsele ómeniloru nostri culti, li acoperu cei de alte natiunalitati, la acesti-a se ducu si banii castigati de Romani, — acest'a nu póte fi modulu d'a inaintá bunastarea natiuneii.

Departe sé fie de noi intentiunea a sterni idea d'a nu comunicá cu cei de alte natiunalitati pre terenulu materiale, càci natiunile, casi individii, unele vinnu in ajutoriulu altor'a. A ne ingradí cu muri chinesi, nu e cu potintia, si neci n'ar fi consultu, cum nu fu pentru Chin'a, carea fora de muri, venindu in comunicatiune cu alte popóre, de securu ar fi inaintatu mai multu. Voimu a dice numai, cà terenulu materiale merita si d'in partea nóstra atentiune mai multa, ca nu cumva mane poimane sé devenimu la nepotintia mai mare, de cum ni fu eri alaltieri nepotintia politica.

De securu ni se va observá cà acusi in asta privintia cursulu naturale si-valuá direptiunea sa, care are sé fie buna, pentru rádimumu in cultur'a spiretuale. Asié e, o credemu. Dar cultur'a spiretuale n'am incredintiat'o numai cursulu naturale; natiunea, reuniunile ei si-au incordatu poterile pentru a exploatá tóte cercustantiele pre terenulu acést'a, de unde urméza cà am luat angagementu a face astfelu si cu cultur'a materiale, si acést'a chiar pentru legatur'a ce esiste intré ele.

Deci credemu cà reuniunile nóstre vor luá in consideratiune mai mare acésta cauza de locu ce va veni vre-o stabilitate in politica, ceea ce sperámu sé fie curundu, càci imperiulu a trecut facendu experimentari prin multe sisteme, si le-a potutu judecá.

Pretinde acést'a de la noi si spiretulu tempului. Cu catu vócea poporulu si-elupta demnitate mai mare, si deslegarea multoru cestiuni se incredintia ei, cu atata se imputiena resbelele, cercustantia ce contribue a dá industriei si comerciului sboru mai mare.

Nu de multu unu magiaru, tintindu la cultur'a materiale, dise conatiuniloru sei: „Natiunea magiara are trebuintia de „nova donatio,“ pentru ca patri'a acést'a si in viitoriu se fie a ei.“

Ast'a e bine disa si pentru Romani. Imbratisati industri'a, comerciulu, artile etc. càci numai asié e cu potintia, ca si

pentru venitoriu pamentulu romanescu sé remana — romanescu.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezentatoriloru d'in 16 Aprile c. n.

In absenti'a presiedinteli Szentiványi. carele in tempulu mai nou a vorutu d'in privintie de sanetate sé renuncie de scaunulu presidiale, si numai in urm'a unei manifestatiuni nóue de incredere d'in partea partiei deakeane, carea l'a rogatu prin o deputatiune, condusa de contele Iuliu Andrásy, sé conduca si mai departe siedintiele dietali, s'a resolutu a ocupá si de aci inainte scaunulu presiedinteli, presiede vice-presiedintele conte Iuliu Andrásy.

Protocolulu lu duce Giorgiu Ioanovicu, éra pre vorbitori i insemna Dimitrieviciu.

Dupa cetirea protocolulu siedintiei trecute obsérva Sigismundu Bernáth, cà déca voesce cas'a sé autentice ce-va, e neincungiu ratu de lipsa sé scia aceea, ce autentica. Elu inse n'a auditu nimica d'in cetirea protocolulu, fiindu acustic'a casei fórté rea.

Observatiunea acést'a a causatu desbatere lunga, la care a luat parte intre altii si bar. Iosifu Eötvös, accentuandu, cà detoriati'a de capetenia a casei e, sé desbata, ca sé póta aduce concludiuni Acustic'a casei inse e atatu de rea, in estu nu e cu potintia a se intielege unii pre altii. Vorba síulu, déca vrea sé fie intielesu, trebuc sé vorbéseca cu unu tonu fórté inaltu, ce la vorbiri órii l'are nu e cu potintia, ca sé nu ragusie. sé dóra chiaru sé capete dorere de peptu. Dóue de parere, cà in arangiare sé se faca óre-si care stramutare. Desbaterea acést'a s'a finitu cu aceea, cà cas'a n'a luat la desbatere obiectele, ce erau la ordinea dilei, ci au pasitu la alegerea transilvaneniloru in comisiunea de 67 pentru facerile comune, votandu de odata pentru alu 2. vice-presiedinte, si alu 6. notariu, cari locuri s'au reserovat ardeleniloru. Resultatulu votarei e, cà Carolu Zey s'a alesu de alu 2. vice-presiedinte cu 235 voturi, éra Franciscu Óesvay de alu 6. notariu cu 239 de voturi. Pre mai multe siedule érá serisu: „nime,“ „nici unulu.“ Ambii alesi au multiamitu pentru increderea, cu carea l'a onoratu cas'a, observandu celu d'antaiu, cà increderea acést'a nu o póte de felu aserie meriteloru sale atatu de putine si neinsemnate, ci iubirei si fratietatei, ce au intimpinatu, pre reprezentantii ardeleni in diet'a tierci.

Resultatulu alegerei transilvaneniloru in comisiunea de 67 se va publicá in siedint'a mai de aprópe.

In fine se primesce propunerea lui Ghyczy Calmanu, carele afla spatiulu salei de pré abundante ca sé se aléga o comisiune d'in simulu reprezentatoriloru care in cointielegere cu ómeni de specialitate sé proiepteze stramutarele necesarie in arangimentulu casei pentru o acustica mai buna. In comisiunea acést'a propune presiedintele pre bar. Iosifu Eötvös, Ghyczy Calmanu, Samúilu Bónis, Ladislau Covács, Madátsz.

Propunerea se primesce cu unanimitate. Siedint'a mai d'a própe se va tiené mercuri in 18. La ordinea dilei vor fi mai multe verificari si elaboratulu comisiunci de 12.

Siedint'a casei repr' d'in 18. Aprile.

Presiedintele: Szentiványi.

Protocolulu lu duce: Giorgiu Ioanovicu' pre vorbitori i insemna: Vilélmu Tóth.

Dupa autenticarea protocolulu siedintiei trecute se cetesce resultatulu alegerii ardeleniloru in comisiunea pentru afacerile comune. Cu majoritate de voturi s'a alesu: conte Wolfgang Bethlen, 227. Fridericu Bómeches 227. Iosifu Hoszú 227. Carolu Zeyk, 227. conte Emericu Mikó, 226. conte Gotthardt Kún 225. Mihaiu Mikó 225. conte Ion Beth-

len 224. bar. Gabrielu Kemény 224. Gregoriu Simai 224. Carolu Torma 224. Fridericu Fehdenfeld 222. Ion Gecező 222. Andreiu Zimmermann 222. Ladislau Tisza 221.

Notariulu Vilhelmu Tóth cetesce scrisórcă invitatória, adresata casei d'in partea orasiului Alb'a regia (Stuhlweissenburg), la festivitatea descoperirii statuei lui Vörösmarty, care serbare va fi in 6 Mai a. c. Casa primesece cu placere invitatiunea acést'a, si desémna pre alu 2le vice-presedinte Carolu Zeyk de conducatoriulu reprezentantiloru dictali, cari voru vré sé iee parte la festivitatea acést'a.

Presedintele comunica sosirea mai multor scrisori si petitiuni, cari se prodau la respectivele comisiuni.

Comisiunea verificatória propune nemircirea alegerei lui Laurentiu Buday, care propunere o primesece cas'a dupa o desbatere lunga dar' fara nici o insemnatate, judecandu pre Laurentiu Buday, ca sé platésca si spesele de incuistiune. In fine se verifica Ionu Tulbasiu, conte Alesandru Bethlen, Andreiu Medanu, s. a.: a caroru nume, ni pare reu, nu le-amu potutu intielege pentru acustic'a cea rea, maideparte pentru cá referintele aveá unu organu atatu de debile, incatu nu scimu de securu, cá óre fi lu-a auditu vecinu-seu, éra in fine pentru cá cuestur'a dietei nu afla diurnalistic'a romana démna, ca referentii acesteia sé cape-to locu pre bane'a diurnalistiloru, ci dupa multe necesari li-a asemnatu locu pre galeri'a publicului, si aci la locu neaptu, de unde cu mare greutate abia pote ce-va audi.

Comisiunea, alésa in siedint'a última, ca sé proiecteze strafomarile necesarie in arangiamentulu casei pentru o acustica mai buna reportéza cá dens'a a tienutu siedintia si e de parere ca scaunulu presidiale sé se posteze mai in mediloculu salei, éra spatiulu golu, ce se afla fatia cu usi'a mare de intrare sé se desparta de catra sala prin unu felu de perdele gróse, in cari sé se franga tonulu.

Propunerea acést'a se primesece.

Presedintele anuncia siedint'a mai de aprópe pre Sambata, nefindu la ordinea dilei nici unu obiectu, care s'ar poté pertractá mane ori poimane, éra comisiunea verificatória n'are atata materialu, catu sé póta pana Sambata implini o siedintia.

Transilvania in relatiunea istorica, politica si strategica catra monarcia.

(de A.)

Acést'a e titlulu unui articlu publicatu in „Militär-Zeitung“ Nr. 27. Noi lu comunicámu cetitoriloru nostri, pentru ca sé véda ce pareri domnescu in regiunile militari a le Austriei, a sup'ra acesteii cestiuini d'atat'a importantia:

„La evinemiintele de lume si statu trebuie sé credemu intr'o ocarmuire mai innalta, ca sé ne potemu linisef in epocele nefericite ce intalnimu, si totdata sé sperámu, cá acele-a vor serví viitoriulu de invetiatura.

Cu atatu mai insemnate aparú rescolari in Ungari'a, cari de secole se repetira de catra o rasa, dara ba, nu de catra o rasa, ci de catra o partita aristocrata magiara, ce érá totdeun'a aplecata spre rescolari, cari adusera

tiér'a in cea mai mare nefericire, a carei-a delaturare nu o mediloc' nici chiaru defaimat'a epistola de libertate a lui Andrea II — care servesece spre rusine unui rege, fiindu cá regele prin faptulu acést'a se despoia de tóte drepturile sale in favorulu vasaliloru cerbicosi, pentru d'a ascurá pacea si esistint'a tierii — pance in fine se ruina imperiulu magiaru si Ungari'a se pleca jugulu turecescu sub care gemu o suta cinci dieci de ani.

In restimpulu acést'a nu se facura comploturi, conjuratiuni, nici rescolari.

Dara abid ce trupele nemtiesci o elibera de domni'a turecsa, de locu re' reulu colu vechiu, moseenitu, inca in gráu mai mare, casi candu pacea indelungata aru fi inmultitu materi'a inveninatória; cáci partit'a ce nu se poteá imbuni atitiá éra-si revolutiuni, cari adusera statulu aprópe de perire.

Dupa finca revolutiunii d'in 1848 si 1849 dise unu publicistu magiaru: „in revolutiuni acést'a ne-am convinsu, cumca autonomi'a Ungariei nu o potemu castiga cu arma; noi cauta s'o castigamu pe cale politica.“

Deci dara, e chiaru: cá o rescolare cu arma e delaturata, éra tendint'a, invelita in alta forma, se sustine.

Fantasm'a unui imperiu magiaru independentu nu este noua, ca esiste de doa secole; si desi tóte incercarile de a o indeplini nu sucesera, totusi ca se mai sustine. Acést'a o aderescu cele mai próspete evinemiinte d'in Ungari'a, la cari se adauge introducerea aspra a legii pentru limb'a magiara, prin care e otarita suprematisarea celoru lalte natiuni si totu de odata se netediesce calea magiarisarii; ur'a si zelulu cu care se luera pentru centralisatiunea cerbiecsa, ba contopirea tierelor ce se tinu de coron'a Ungariei — cari nicei candu n'au fostu deplinu impreunate cu ea, — pentru ca sé se infintiedie unu mperiu magiaru imposantu fatia cu tierete ereditarie germane, dau dovéda mai chiara despre voint'a d'a realisa fantasm'a acést'a — decumva la timpulu seu i-ar concede cereustantiele.

Pentru a face sé despara fantasm'a acést'a, sé intentiunéza separarea Transilvaniei, care in privint'a politica si deosebitu in cea strategica va remané in tóte fasele de cea mai mare insemnatate pentru starea monarciei.

Cumca Ungari'a nu póte avé pretensiuni drepte la uniunea Ardélului, despre acést'a ni da dovéda o descriere scurta d'in istori'a acesteii tieri.

Transilvania fu cuprinsa in 1003 de catra regele Stefanu in resboiele portate cu ducii Cup'a si Giula, dara remase sub administratiune propria, cu unu principe ca tíera de corona a Ungariei, si remase totu in acést'a relatiune si dupa inmigrarea Germaniloru — ce se numescu Sasi, cari adusera cultur'a si civilisatiunea la resaritu (? Red.) — pana la batai'a de la Mohaciu 1526.

Batai'a de la Mohaciu este cu multu mai insemnata, de catu sé nu i-se dee locu si aci.

O armata puternica turecsa erupse in Ungari'a, tenerulu rege Ludovicu intimpina pe turci in tíera sfasiéta de partite numai cu o armata micutia si voi sé-si ocupe loculu la Mohaciu, ca sé asepte ajutoriulu promisú d'in Boemi'a si Croati'a. In fati'a inimiculu o partita aristocrata nemultumita casiuná rescolare in dosulu regelui. Nefericitul monarcu se vediu silitu a incepe lupt'a, innainte de ce

ia ajunsu ajutoriulu asteptatu. Armat'a magiara fu nimicita, regele-si perdú viét'a, Ungiara fu devastata, 200.000 feciori devenira préda brutalitati fanatice. Acést'a nefericire mare o pregati tierci partit'a aristocratica, care pretiuna inteserele proprie mai multu decatú esistint'a monarciei.

Lupt'a de la Mohaciu a hotaritu si despre Transilvania, ea deveni autonoma cu dreptulu d'a-si alege principe; dara pentru cá érá pré slaba sé se scutéscá sengura, si-cauta scutu la puterniculu Sultanu. Deci i fu recunoscuta nedependint'a de regele Ungariei.

In starea acést'a, — in care nu lipsira luptele de partite si totu felulu de predari — remase Transilvania pana 1696. Celu d'in urma principe alesu, Apafi II dede Transilvania imperatulu austriacu Leopoldu I, pentru desdaunare; si prin acést'a deveni Transilvania de provincia austriaca, éra nu magiara, avendu si ca propri'a cancelaria de curte in Vien'a.

Lupt'a de la Zenta 1697*), in care principele Eugeniu au nimicitu armat'a turca pana inca Sultanulu nu-si potuse realisa intentiunea, ca sé se retraga in Transilvania pentru d'a dá man'a cu partit'a lui Rákotzi, ca sé crumparevolutiunea ce se gatise pe tempulu acel'a, — a fostu de mare insemnatate. Invingerea acést'a marétia nu numai cá a eliberatu Ungari'a intréga pentru totu deun'a de sub domniea Sultanulu, ci a si slabitu rescolarea Rakotziana, care mai tardiu totusi se intempla si decumva se impreuna cu Turcii, de securu cá si-aveá de urmare perderea Transilvaniei si a Ungariei intregé.

Franciseu Rákotzi, care de repetite ori a fostu amnestiatu pentru crim'a de tradatori, se intenitá de nou pentru acést'a crima, si succése inse a fugi d'in tenuit'a si se puse in fruntea rescolarii **).

Resboiulu acést'a, carui-a se insotira confederatii Ungariei, durá optu ani in tíera, pentru cá Transilvania nu aveá destula ostasime, pana ce insurgentii nu fusera nimiciti cu totulu la Trencinu.

Imperatulu Leopoldu nu ajunsu sfarsitul rescolarei acesteia. Lui i urma Josifu I. O deputatiune de nobili rogá pe monarcu ingenunchiandu, ca sé lase tierci constitutiunea, perduta intru intiesulu dreptulu gintelor. Imperatulu le implini rogarea pe langa niste stramutari insemnate. Unu istoric, acestu actu de gratia lu numesce sminta mare a regimulu altucum intieptu si blandu de sub imperatulu acést'a.

Transilvania intrá éra-si in relatiunea de sub imperatulu Leopoldu, fiindu cá numai partit'a magiara d'in tíera acést'a participase la rescolarea rakotziana.

Sanctiunea pragmatica a lui Carolu VI se primí in diet'a d'in Sibiu la a. 1722, cu unu anu mai nainte de ce diet'a ungara a indeplinitu actulu acést'a.

Maria Teresia redicá Ardélulu la demnitatea de mare principatu. Candu M. Teresia érá incungurata de inimicii ce voiaiu sé-i rapésca mosi'a drépta, si se aflá fórte stremtorita, atunci ca a cerutu ajutoriu de la ma-

*) Care a castigat'o regiminte germane si spanice.

** Mersulu lui Rákotzi-si trage originea de pe tempulu acést'a, fiindu cá bandele de musica tiganesci, cari petreceau hordele Rakotziane, cantau melodii asemene. In 1849 era mersulu lui Rákotzi imnulu natiunulu alu insurgintiloru magiari.

giari. Dara acesti-a voiaiu sé se folosésca de ocaziune, si pretinsera uniunea Ardélului cu Ungari'a. Consiliarii coróniei, cari cunoseau insemnateata provinciei acesteia pentru monarcia, nu voira sé spriginésca pretensiunea acést'a. Regin'a le si refusa pretensiunea, dara totusi li concesce, ca Adélulu pre langa tóte cá de doue sute de ani érá despartitu de Ungari'a, sé fie primitu ca tíera de coróna a Ungariei, inse in modulu guvernarei de pana acum sé nu se faca nici o schimbare; d'in contra li concesce, ca orasiel Sepusienc, cari erau impreunate cu tierete ereditarie germane, precum si cele trei comitate Posionu, Siopronu Eisenburg, si Banatulu Temisianu sé se impreune cu Ungari'a ***).

Banatulu Pa cuprinsu principele Eugeniu in a. 1716 cu trupe germane si romane, de la Turcii cari in decursu de 164 ani neintreruptu l'au posieditu.

E de insemnatate, cumca patem'a d'a se marí a magiariloru se totu nutresce de o suta de ani; provincii si parti de tieri, ce Ungari'a le-au perdutu de multu, si cari-su recastigate numai prin arm'a germana, se pretindu a fi tieri tinentore de coróna stului Stefanu.

Dreptulu poporeloru nu cunósce atari reclamatuni. Anesiunea provincieloru e o inventiune noua, a carei-a basa de dreptu e poterea brutala.

Candu imperatulu Leopoldu II a luatú frenel guvernanaí a mana, dupa mórtea neuitatulu imperatu Josifu II, neindestuliti Ungariei nutriau sperantia de castigu; dara imperatulu Leopoldu a fostu unu principe intieptu si tare. Elu refusa unguriloru adausele la formulele de incoronare ce le cereau, prin cari regii Ungarii ar fi fostu pusi in asemene gradu cu cei vechi ai nefericitei Polonie; elu se opuse angustarei poterii esecutive a regelui; elu concesce numai tineria dietei la siesó lune dupa suirea pe tron.

Ce felu de pareri avea atunci regele in privint'a Ardélului, ni va aretá o epistola catra generalulu comandante si comisariu reg. pentru dieta, d'in 1790, care in istori'a Ardealulu face unu periodu insemnatu. Epistol'a dice: „Jubite locotieninte de maresialu campestru de Rall!

Am otaritu tineria dietei in Clasiu pe 13 Decembre 1790, si vei primí in privint'a acést'a catu de curendu prin cancelaria de curte transilvana rescriptulu tramisu Dtale, ca la comisariulu meu denumitu spre scopulu acést'a; cam deodata inse voescu a te face atentu la o impregiurare, care fatia cu urmarile este fórte insemnata, si care tí-o descoperu in cea mai mare incredere, spre incunoscintiarea numai a Dtale. D'in fórte credibile locuri mi a venitu cunoscint'a, cumca unele d'instre staturile Transilvaniei nutrescu cugetulu sé medicéscá, ca mare principatulu Transilvania sé se impreune cu Ungaria; de orace cu d'in mai multe privintii nu potú, nici nu vreu, sé concedu uniunea, vei avé sé faci pe sub mana intr'unu modru intie-

*) Sentint'a devenita istorica: „Moriamur pro rege nostro,“ care sé se fie pronuntiatu d'in partea deputatiloru in diet'a de Posionu, s'a adeveritu de fúlas; atunci unu articlu de diurnalu provocá pe deputatii respectivi sé ajute pe regele cata mai curendu, si a incheiatu cu constructiunea de sus. Éra in sal'a dietei nu s'a folositu d'in partea deputatiloru niceiandu cuvintele acele-a.

FOISIORA.

Mihaiu Vitézulu

si

Boieriulu Dobricianu.

I.

Colo susu la Bucuresti,
La curti mari si curti domnesci,
Si cu sute de feresti,
Mare mésa e intinsa,
De boieri alesí cuprinsa,
Boieri de-ai divanului,
Si de-ai Tergu-jului,
Si de-ai Mexedintului!
Si boierii 'mi sburdá,
Si 'ncepura-a se laudá,
Cu cai buni si armasari,
Galbeni multi in posihariu,
Cu polate stralucite,
Cu averi mosfi latite,
Si cu sange boierescu,
Si cu sange de-lu printiescu!

Intr' acesti boieri inalti,
Si de laude inganfati,
Nu érá si Dobricianu
Medulariulu de divanu, —
Dar' in frunteu mesei stá
Si podóba mesei dá
Mihaiu voda celu vitézu,
Domnulu tierci de mirazu,
Si tacea si ascultá,
Cum boieru se 'ngaufá.

II.

Unu boieriu atunci se scóla,
Si-i graiesce vorba góla,
„Dá-mi iertare cá se-ti spunu,
Ca esti Domnu, vitézu si bunu,
Dar' esti Domnu cu númele,
Si vitézu cu faptele,
Nu si cu averile,
Nu si cu mosiele,
Cá boieriulu Dobricianu,
Medulariulu de divanu! —
Tu esti Domnu tieraniloru,
Elu e domnulu baniloru,
Si 'nea Dómné! ce mai are?

Ce altu omu in lume n'are!
Vr' o cinei sute de berbeci,
Unulu c'a altulu si ciubelci,
Cá-su cu corne 'nciubelcate,
Si intórcé perte spate,
Cu lanele argintite
Si la capeti zugravite, —
Da 'n verfulu cornitiloru,
Flacar'a lumineloru,
Cáte-o pétra nestimata
Stralucindu cá stea curata!
Si ai turmei pecurari,
Doi spre diece voinicii tari,
Nu se pórtá ciobanescé,
Ci se pórtá boierescé!
Si-a lui mandra boierésa
Ti se pare 'mperates'a,
In vestiminte aurite
Cu diamantu impupite.

III.

Stá Mihaiu cu ucrabdare,
P' urma puse intrebare:
„Spune-i mane in tredia,
Ce acum'a in betia?“

— „Domnu Mihaiu! alu meu stapanu,
Io-su alu teu ostasiu betranu, —
De n'a fi, ce eu graiescu,
Éca capulu mi-lu jertsescu!“
Si Mihaiu se superá,
Carte lunga elu serica,
Carte alba, scrisa négra,
Cá pecatulu sé si-lu stérgea,
Si elu cartea-o tramitea,
Pe Dobricianu 'lu aflá
Desbracatu si desmatiatu,
Cum érá culeatu in patu!
Dobricianu cartea-o primia,
La Mihaiu se si grabia,
Dobricianu d'in Stoianesci,
Vine 'ndata 'n Bucuresti, —
La Mihaiu cá se ducea,
Dar' Mihaiu 'lu tramitea,
De-a dá fetia la judetiu,
Pent' averi de mare pretiu!
Candu judetiulu s' aduná,
Dobricianu se judecá,
La 'nehisóre se bagá,
Judecat'a-i se cetia,
Intr' o di de demanétia,

leptu, ca staturile se nu ésa cu o atare propunere, séu daca se va areta ore cine cu ea, sé se retraga senguru cuventulu. In privintia acést'a me radim pe eminatca-Ti diligintia in oficiu si desteritate Dtale, cari le cunoseu, si aseceptu la veri-ce intemplanca catu mai urgente cele lalte pareri a le Dtale, cà cum s'aru poté mai securu respinge propunerea acést'a daca aru veni la lumina, si cum s'aru poté pentru todeun'a nimief ide'a acést'a.

Viena, la 5 Novembre 1790."

Dar Transilvan'a remase totusi obiectulu ce politiciii magiari nu-lu scapara d'in naintea ochiloru, si dupa unu timpu, naintea revolutiunii d'in 1848 le sucése, sé rumpu de la tiera acést'a patru comitate, caror'a sé li urmeze si celelalte catu decurendu. Se incepé a. 1848, in care evinemintele fatale aru poté realisa planulu de multu fauritu, uniunea Transilvaniei cu Ungaria; càci parti'a de resturnare a magiariloru cunoseca fórte bine, cumca tendintiele loru numai prin uniune se potu realisa. Actulu perfidu, dupa care se proclamà uniunea, precum si urmarile sunt pré cunoscute si nu au lipsa de splicare.

Pasivitatea administratiunii militare si o speditiune slaba traseru dupa sine perderea provinciei insemnate.

Urmarele prejudicióse precum in privintia politica asiá si in cea strategica, cari se nascuara pentru regimulu imperatescu prin perderea Transilvaniei, siuru se potu cunósce.

Acum insurgentiloru li sucése sé faca atacu d'in fortarét'a naturale, ei cucerira Banatulu cu granitiele militare, ce erau fórte nearmate, casunara asediulu Temisiorii si o mica incuicare a Aradului, care dupa aceea ne avendu medilócele de viétia, fu silitu sé capituleze. A fara de acestu favoru strategicu, trup'a insurgentiloru magiari se mai inmultí cu 40.000 barbati si 30 de tunuri.

In privintia politica parti'a de resturnatori érá intr'atatu de puternica, incatu actulu din 14 April 1849, prin care tronulu Ungariei se declarà de vacantu, s'a potutu pune in validitate. Acést'a hotarira a dietii d'io Dobricinu se poté face numai prin cucerirea Transilvaniei; fara Ardelu hotarirea asta aru fi fostu numai catu o comedia de teatru, pana ce asiá fu fórta plina de urmari, care nemici regatulu si constitutiunea magiara.

Cu acést'a Ungari'a devení pentru Austri'a perduta, prin perderea Ardelului.

A cugetá, cumca Ungari'a sengura, legata prin drepturi legitime si contracto de mai multe sute de ani, aru fi fostu silita sé revina la Austri'a, — e cugetu prunceseu. Nici candu Ungari'a debuf luata cu arm'a.

Ici colé se faceau asecurari d'in partea magiara, cumca in Ungari'a aru fi existatu o parti'a imperatesca, puternica, care aru fi fostu in stare sé medilócesca revenirea in favorulu legalei dinastie, si fara de arma. Noi nu voimu sé judecámu, ore de a existatu asemene parti'a, dara atata e adeveratu, daca a fostu atare parti'a, aceea a fostu intr'atata de terorizata si ametita, incatu ea pentru dreptulu Tronului nu a fostu in stare sé medilócesca nici cea mai mica hotarire. Nu érá alta de facutu, decatu a cuceri Ungaria cu arm'a, ce se si facé, intr'a-deveru cu ajutoriulu unei poteri amice, dar' care érá necesariu.

Insurgentii magiari devenisera la potere de 170.000 de barbati, contra cesti-a inca unu

numeru de trupe bine deprinse, cu 1000 tunuri, si posedeau locurile tierii cele-amai tari d'impreuna cu cetatea naturala Transilvan'a, ca locu de retragere in casulu, daca finea luptei aru fi pentru insurgentii Ungariei nefavorabile, d'unde renoindu lupt'a, aru fi invingerea multu mai grea si ostanitóre decatu pe siesulu Ungariei. La inceperea luptei cu Ungari'a érá dara neincungjuratu de lipsa sé se atace si cucerésea deodatasi Ardealulu, pentru ca insurgentiloru sé li se taie tóta scutirea.

Nu mai pentru operatiunea contra Ardealului se folosia unu corpu de 50.000 barbati. Dara regimulu imperatescu in starea d'atunci poté despune abié cu 90.000 barbati de unde urméza cà ajutoriulu strainu érá neincungjurabilu, daca regimulu a voitu sé fie domnu peste Ungaria catu mai curendu.

Pentru sugrumarea revolutiunii magiare se poté incungjura ajutoriulu strainu numai daca Transilvan'a aru fi remasu in manile guvernului.

O populatiune d'in tiera de 1,400.000 suflete, care érá credinciósa dinastiei domnitorie si care in diet'a d'in Clusiu a fostu in minoritate, a maritu ajutoriulu celoru 50.000 ostasi.

Poternica desvoltare si latire a revolutiunii din Ungari'a, care adusesse statulu in periculu mare, se poté intentioná numai prin uniunea cu Transilvan'a si prin urmarile acesteia.

Precum la médiadi patrunghiulu cetatiloru e stavila ce se opune unui regimu raptoriu de tieri, asiá la resaritu Ardealulu e paretele de care se sfarima tóte revolutiunile magiare d'impreuna cu dorintiele de despartire, ce nu au amutitu.

Predarea positiunii cestei-a séu aceleia aru fi renunsierea la sustarea monarciei.

Romania.

PROCHIAMATIUNE.

Romanii!

In cursu de diece ani ati doveditu de trei ori in faci'a Europei, prin actele si voturile Vóstre cà sunteti o natiune, c'avei consciintia de drepturile si trebuintiele vóstre, cà voiti unirea si ca scutu alu nationalitatii nóstre unu Domnitoriu strainu; si fie-care afirmare a vóstra a fostu aplaudata de tóte natiunile, fia-care actu alu vostru a fostu recunoscutu si confirmatu de poteriile garanti.

Faptulu de la 11—23 Fevruariu, fiindu o nóua si multu mai poterica afirmare v'a atrasu si admirarea si iubirea mai a unanimitatii poteriloru celoru mari. Acést'a iubire, acestu respectu alu autonomiei, alu suveranitatii nóstre, ele le-au aratatu prin oprirea oricarei intervenire, prin primirea oficiale a represintantelui nostru si a comisariiloru de contra Maiestatea Sa Sultanulu, si a agintelui guvernului de contra Maiestatea Sa Imperatulu Francesiloru, si prin amanarea Conferintieloru pana ce, in faci'a noucloru impregiarari, veti fi pusu cea de pe urma mana la seversirea maretiei vóstre lucrari.

Daca inse puterile cele mari v'au lasatu deplina domnia asupra voua insive, ele au ochii tintiti pe noi; càci de destinarile Romaniei suntu legate si interese mari ale Europei, si este doveditu pana la evidintia c'acele interese nu potu se le lase a permite ca gurile Dunarii

se fia date in man'a unei natiuni dasbinate, trunchiate, slabe, prin urmare si cu totulu de parte d'a fi bulevardulu putericu pentru radicarea caruia puterile garanti au versatu sangele si comorile loru.

Pentru consolidarea acestui bulevardu, natiunea a cerutu, cumu diseram, la 1857 si 1859, unu domnitoriu strainu.

Celu alesu in sa la 11-23 Fevruarie, deschiarandu oficiale cà din cause de familie nu poté priimí; noi, autorisati de vointia nationale, condusi de datori'a ce avemu d'a pune fréu tutoru intrigiloru si uncltiriloru ce au de scopu sugrumarea nationalitatii nóstre, si siguri cà d'asta data voint'a natiunii va fi incoronata de cea mai deplina isbenda, supunemu la alegarea directa a natiunii, ca domnitoriu alu Romaniloru, pe Principele Carolu Ludovicu de Hohenzolern, ce va domni suptu numele de Cerolu I.

Romanii! Dorintia vóstra nestramutata d'a fi o natiune tare, lumin'a ce ati dobéncu prin atatea lungi si dureróse suferintie, prapasti'a de la gura carei-a ne a departatu actulu de la 11—23 Fevruariu, si in care inemicii se silesu necontentu a ne pravalí, ne da credintia cà veti da in unanimitate corón'a Principelui CAROLU I, si ve-ti face astu-felu ca peste putine zile Europa intréga se repete unanim'a nóstra strigare: Traiasca Romanii una si nedespartita!

Locotenintii Domnesci: Nicolae Colescu, Lascar Catargiu, Nicolae Haralamb. Presedintele Cabinetului si Ministru secretaru de Statu la lucrurile din afara Ion Ghica. Ministru din Intru, Dimitrie Ghica. Ministru Financieloru, Petre Mavrogheni. Ministru Culteloru si Instructiunii publice, G. A. Rosetti. Ministru Lucrariloru Publice Dimitrie Sturza. Ministru de Resbelu, Dim. Lecca. Ministru Justitiei, I. Cantacuzino.

LOCOTENINTIA DOMNEASCA.

a principatelorunite-romane.

La toti de facia si viitori sanctate:

Luandu in consideratiune raportulu d-lui Comisariu Jónu Brateanu;

Luandu in consideratiune depesiele d-lui Agentu alu Principatelorunite-Romane la Paris, Jónu Balaceanu;

Luandu in consideratiune raportulu d-loru Comisari Vasilie Boerescu, Scarlatu Falcoianu si Ludovic Steege, si corespondintia intre acesti domni si Ministrulu Afaceriloru straine alu Belgiei Rogier, prin care se constatà ca Maiestatea Sa Regele Belgiei, a declinat acceptarea tronului Romaniei pentru Comitele de Flandra;

Luandu in privire jurnalulu Consiliului de Ministri, suptu No.

Amu decretatu si decretamu:

Art. 1. Poporulu Romanu, este chiamatu a se pronunsiá prin unu plebiscitu, daca voiesce sa suie pe Tronulu ereditariu alu Principatelorunite Romane pe Principele Carolu Ludovicu de Hohenzolern suptu numele de Carolu I.

Art. 2. Voru votá toti Romanii de douedeci si cincini ani, care se bucura de drepturile loru civile si politice, si cari prin legea electorala insusiescu conditiunile de alegatori in comunele rurale si urbane.

Art. 3. La primirea acestui Decretu autoritatile comunale, urbane si rurale, d'in tóta Romania, voru deschide registre pentru inscri-

crea votului. In cele 48 de ore dupa primirea acestui Decretu, Prefectii si siefii de politie prin orase, si suptprefectii prin orasiile si sate, se voru transportá in tóte comunele jurisdicțiunii loru, spre a priveghia si a asecura infintarea si deschiderea acestoru registre

Art. 4. Aceste registre voru remané deschise in tóte cancelariile comunale ale Romaniei, de la 8 ore dimineti'a pina la 6 ore sér'a, si acést'a din diu'a de 2 Aprile pina la 8 Aprile sér'a.

Cetatenii voru inscrie insi-si, séu (nesciundu singuri a serie) prin altii, votulu loru in registre, cu aratarea numelui si pronumelui loru.

Art. 5. La sfersitului terminului de mai susu si in cele d'antéiu 24 de ore celu multu, numerulu voturiloru date, se va constatá in siedintia publica si se va adeverí la finitului registrului de autoritatea comunale, care apoi va trimite registrulu la Prefectulu judetului.

Art. 6. In resiedintia fia-carui judetiu, Tribunalulu de antéia instantia, fatia fiindu Prefectulu judetului, si in Bucuresci Prefectulu Politiei, va face de indata recensementulu voturiloru date in cuprinsulu judetului. Resultatulu acestei lucrari se va adresá Ministrulu de interne, prin calea cea mai repede.

Art. 7. Recensementulu generale alu voturiloru date de poporulu Romanu, se va face la Bucuresci, in sinulu unei inalte comisii, care se va institui prin unu altu Decretu.

Resultatulu se va promulgá prin puterea esecutiva.

Art. 8. Si celu din urma. Ministrulu de Interne este insarcinat a activá si a regulá formarea, tinerea, inchiderea si trimiterea registreloru plebiscitului.

Datu in Bucuresci, in trei-dieci Martie. Anulu una-mie optu-sute si sedeci si siése.

Generalu Nicolae Golescu, L. Catargiu, N. Haralamb. — Ministri: Ioan Ghica, Dimitrie Ghica, P. Mavrogheni, C. A. Rosetti, D. Sturza, I. Cantacuzino Maioru. D. Lecca. No. 569.

PRUSIA. Acum'a candu tóta lumea si-a indreptatu ochii catra Berolinu, e interesantu a cunósce situatiunea d'in cabinetulu regescu, ceea ce o corespondintia a diuariului „N. fr. Pr.“ ni o deslucesece in modulu urmatoriu: De cate-va zile e linisce aici in politica, dar ast'a nu se poté splicá cà dóra pentru morbulu lui Bismark. Acést'a linisce fu de lipsa pentru a vedé cum vor primí statele secundarie si cele mice propunerile ce le fece Prussia in privintia unei reforme a confederatiunii. Daca vom crede diurnaleloru oficióse, apoi primirea a fostu buna; dar' totu avemu se ne indoimu, mai alesu ce se atinge de Anover'a, Sassoni'a si Hessen-Kassel. Aceste state sé se fie rostitu in contr'a reformei, si n'ar fi minune daca loru li s'ar mai alaturá vr'o doua. Atunci propunerea sé poté considerá de respinse, ceea ce ar face mare bucurie unoru domni de ai nostri de aici, caror'a nu li vine la socotéla a se insufletí pen-

Cá se-si pérda-a sa viétia!

Vod'a carte noua scrise,
Si de locu o si tramise,
Maicutiei lui Dobricianu,
Medulariulu de divanu, —
Si ea, cartea candu primia
In elipita se pornia,
Pe radvanu cu armasari,
Optu la numeru, mari si tari,
Si-mi facura in trei ore,
Cale de trei dilisióre, —
Si'n Bucuresci candu intrá,
Patru cai de locu crepá,
Dar' alti patru obosiá!

IV.

Pecurari d'in Stoianesci,
Mi plecá la Bucuresci,
Si maná de d'innapvi,
Si turmitia cea de oi. —
In orasiu candu ei intrá,
Clopotiele s'audiá,
Si pe poduri cà strigá:
„Bre, bre, bre, mandra turmitia!
Iesi se vedi bade baditia!“

Si boierii se tredia,
Cá se véda se grabia,
Si vedea lumini ceresci,
Luminandu prin Bucuresci. —

Si ei Dómnul ajungé,
La Mihaiu in curte n'atrá,
Mercuri pela mediu de nópte
Candu durmia slugile tote, —
Curtea cà se vederá,
Dar' Mihaiu d'in somnu tracnia,
Si iesia, de intreba,
Cà ce focu e'n curtea sa?

„Domnule! Mari'a ta!
Cà nu-i focu in curtea ta,
Nici nu-i joi in prandiulu mare,
Cá se fia sóre tare,
Ci-i mam'a lui Dobricianu
Medulariulu de divanu,
Cu berbecii cei laudati,
Si la córne luminati,
Totu cu petre pretiósce,
Ca schintele luciósce,
Ca si stele stralucindu,
Bucuresci luminandu!“

Si Mihaiu se minuná,
Si in calea ei pornia, —
Boierés'a-lu fulgerá
Cu priviri sagetatóre
Si cu vorbe-ocaritóre
Face-si palm'a cum potea,
Peste fetia 'lu plesnia:
„Ale! Domnulu meu Mihaiu,
Me poftesci, respunsu se-ti dau, —
Óre-i de la Domnedieu,
Ca se tai pe frate-teu?
Se traiti voi impreuna,
Ca cínei degete la mana!“

V.

Dar' Mihaiu se spaimentá,
Elu de frate nu scia,
Si pe mama-o sarutá:
„Iertatiune maic'a mea!
Eu acést'a n'am sciutu,
Dara Domnedieu a vrutu,
Frate-meu ca se nu móra,
Eu se scapu de rea ocará!“
Si Mihaiu cà tranitea,
Pe Dobricianu de-ducea,

Si in bratie-lu cuprindea,
Sarutandu-lu 'i dicea:
„Ale! fratorulu meu!
Potu se joru pre Domnedieu,
Cà-mi esti frate, n'am sciutu,
Se cereu reulu, eu am vrutu, —
Domnedieu se-mi ierte mie,
Si tu frate, me rogu tie!“
Dobricianu se impacá,
Pe Mihaiu 'lu daruia
Cu frumósca turma-a sa,
Dar' Mihaiu pe Dobricianu,
Medulariulu de divanu,
Domnu mai mare 'lu facea,
Stralucitu 'lu daruia,
Daruia-lu cu multo sate,
Sietepe pe balta-asiediate,
Si mai alte optu bogato,
Oltului invecinate. —
Mam'a-atunci se bucurá,
Si din graiu asiá graia:
„Tu remani in Bucuresci,
Dobricianu in Stoianesti,
Fii tu domnu cu numele
Dara elu, cu averile!“

tru parlamentu si pentru votulu univ-
siale. Unii se mira cum acesti domni nu
cérca influentia la regele pentru a dela-
túra pre celu ce a esitu cu numitele pro-
puneri. Se scie cá des Bismark are ma-
re influentia la regele, totusi cu greu i-a
succesu a indemná pre acest'a sê se in-
voiesca la propunerea cu urmari atatu
de radicali. S'a vorbitu multu cumca ge-
neralulu Manteuffel ar fi menitu de mi-
nistru presedinte dupa Bismark. Póte
cá acést'a ar fi fostu cu potintia mai nante
de ce generalulu s'a dusu la Schleswig,
dar acú elu a doveditu acolo nedesterita-
tea sa. Boierii nostri sciu cá ei numai cu
Bismark se potu ferici; daca ar repasi
Bismark, s'ar gatá si rolele lor.

Se intielege cá in tempu casi acum'a
nu sunt rare faimele despre crisea mini-
steriale, numai cá nu se prè afla ómeni
cari sê le créda. Se dicea cá Roon ar fi
fostu insarcinatu a formá unu ministeriu
liberale. Scimu cá Roon alta-data a scri-
su o geografia si o statistica buna, apoi
aici sunt ómeni cari credu, cá celu ce a
scrisu o carte buna sciintifica, nu póte
cu sinceritate siervi dreptiunei ce dom-
nesce aici in politica.

Diurierele ce aparu in Silesia prus-
ésca vorbescu totu despre inarmari, in
catu ni se pare fórteridicúlosa acea cer-
custantia cá burs'a crede intru incetarea
inarmariloru si in pace.

Varietati.

— Unu documentu istoricu. Dlu
Octaviu Baritiu prof. gimn. d'in Naseudu, pu-
blica in „Sionulu romanescu,” urmatoriulu
documentu, despre care nu ni spunc unde l'a
gasitu: „Parie de iznoave decretumului pre
milósz, Szvent Emperaciei ál Romlénilor, si
Czéri Nemezdést, Ungurést, si Bohemést, ii
procs. iiprocs. iiprocs. Meriei Krejész, Dom-
nului, Domnului Nosztru. kare intij száofoszt
dat afáre, la doisprezece zi alui Dékembri, in
Anul 1701.

Leopold, din mile lui Dumnezeu áléz
Imperat ál Romlénilor, totdeuna szporitor si
milosztivnik.

Luminázt, desztóinics, mericz, praesin-
szticz, incelepéz, si credinesós, miréni nostri
jubicz; Aducesez áminté, feredé indojála, de
reszpunszul, szau de rendujále noáztre esá
miloásza, káre szao skrisz, si áo jesit la pátru-
szprécese Zi álui April; in Anul 1698. Káre
reszpunsz ál nosztru milosz, si dupe ácsésé in
Ánul 1699. lá doozecs si sásze Zi álui August,
járe ase száo procsitit. Princéare, táre ám po-
roncsit si ám renduit, pre kum Roménilor,
csesz in oblicsérul Grecsészk, sze fije szloboz-
zije de plin, ámpreuná si áuni pre szine, ku
une din patru ledz, kárele szint luáte in leun-
tru in Czére Ardeálului; Au de nuvór szesze
uriászke, si sze sze impreune, sze remuje in
rendujále ledzii lor, in káre szint se ákume,
ádekete in cseszt kip, precum ku káre ledze
szevór uni, si szevór impreuná Romeni, ku
ácsesz szlobozenie sze bukure si jei de kárele
sze bukure ledze ácsesz, ku káre szevór impre-
unásze; Járe noj ku máre neplacsére incele-
dzem, pre kum, impotrive poruncilor eselór
miloásze, nu numái szao fecut, cse uni ke ácsesz
imperekieri, (Kézoare leplácese ászezunatul

száv in orásul nosztru, Bécs, lá dóisprezece
Zi, álui Dekembri, in Ánul 1701. Czerilor
nostri Romlenest, pátruzées si pátru, Ungurést,
Pátruzées si sápte, Bohemest, Pátruzées si
sásze.

LEOPOLD. — Julius Fridericus Gróf
Buccellini. — Pre porunka Innaleziméi Impe-
retest si krejest inszise. Juon. Theodor. dela
Veiszzemberg.

Titulusul jéré ácsesztá: Lumináczilór,
Desztóinicsilór, Mericzilór, Precisinszticilór,
(Precisinszticilór Red.) Incelepezilór si Cre-
dinesosilór Nostri jubicz, N. Szvátinicsilór din
Czará Ardeálului.

— De ce spriginescé Russia statele
mice nemtiesci? Scrietoriului foisioarei diu-
ariului „Presse,” Nr. 94, i se pare cá Russia
spriginescéstatele mice nemtiesci si d'in caus'a
ca sê aiba de unde petí socii penten principii
casei sale, si apoi ca se aiba unde si maritá
princesele, ca sê póta deveni sociale celoru
ce siedu pe tronuri. Caus'a antaia o baséza
scrietoriulu pre cercustantia cá principesele
familieloru mari póte nu s'ar invól la schimbarea
confessiunci. Caus'a a dou'a e intemeiata pre
abundantia de familie domnitóre, de care se
bucura German'a. — Acestei pareri, politiculu
póte cá i ar mai adauge si aceea, cá Russiei
nu credemu cá i-ar veni bine la socótela, daca
ar vedé in mediloculu Europei formandu-se
unu statu cu mai multu de 40 milióne suflete
— considerandu si tierete negermane intrate
in confederatiune — basatu pre individualita-
tea genetica.

— In cas'a noua a dietei unguresci,
planulu didirei n'a menitu locu ministriloru
respundiatori, ceea ce facú sensatiune nepla-
cuta, spre a carei-a delaturate s'au asiediatu
9 fotele. Se intielege cá stau góle.

Vóó de iznoó milosztineste si forte táre
poroncsind, pre kum, ácsesztá réndujála si Skri-
szoáre noáztre krejászke, prin tot ezinutul
Ardeálului, fere de nisce (niscé Red.) ozebáve
nu numái dácz de síre, cse poroncsiez si forte
táre, pre kum, de ácseszt reszpunsz álnostru
forte milósz, ku toate voinceze, tócz sze ászkulte
kum sze kade la kredinesós szfátinics áj nóstri
sze iszprevicz.

Alte, Gratezije noáztre csa krejászke si
imperátászká vóó, milosztineste interim. Szkri-

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la	Pleca la	Pretulu pe clasa I	cl. II.		cl. III.	
			fl.	cr.	fl.	cr.
De la Vien'a	pléca la 7 óre 45 minute demanétia, si la 8 óre — minute sér'a.					
„ Posionu	10 „ 24 „	3	33	2	50	1 67
„ Neuhäusel	1 „ 23 „ diu'a,	1	54	7	81	5 87
„ Pest'a	5 „ 19 „ dupa méd.,	6	31	10	31	6 91
„ Czegléd	7 „ 54 „	9	14	17	36	13 6 8 76
„ Segedinu	12 „ 12 „ nóptea,	2	55	22	87	17 19 11 51
„ Temisior'a	3 „ 55 „ demanétia,	7	47	28	38	21 33 14 26
„ Jasenov'a	8 „ 4 „	32	97	24	77	16 56
„ Beseric'a-Alba	8 „ 40 „	33	52	25	18	16 83
Sosescé in Baziasiu	la 9 „ 10 „	34	7	25	59	17 11

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la	Pleca la	6 ore 27	„	„	„	„	„
De la Baziasiu	pléca la 5 ore 35 minute dupa médiadi						
„ Beseric'a-Alba	6 „ 27 „						
„ Jasenov'a	7 „ 6 „						
„ Temisior'a	10 „ 40 „ sér'a si la 7 óre 25 minute demanétia						
„ Segedinu	2 „ 26 „ nóptea,	12	53	„	„	„	„
„ Czegléd	6 „ 35 „ deman.	6	21	„	„	„	„
„ Pest'a	9 „ 55 „	9	30	„	„	„	„
„ Neuhäusel	1 „ 52 „ diu'a	1	8	„	„	„	„
„ Posionu	4 „ 48 „ dupa médiadi	4	12	„	„	„	„
Sosescé in Vien'a	la 6 „ 36 „	6	—	„	„	„	„

Jasenov'a-Oravit'a.

De la	Pleca la	8 ore 30 minute demanétia
De la Jasenov'a	pléca la 8 ore 30 minute demanétia	
„ Jam	9 „ 12 „	
„ Racasdía	10 „ 12 „	
Sosescé in Oravit'a	la 10 „ 57 „	

Vien'a-Oradea-Mare.

De la	Pleca la	8 ore — minute sér'a.	Pretulu pe clasa I.	fl.	cr.	cl. II.	fl.	cr.	cl. III.	fl.	cr.
De la Vien'a	pléca la 8 ore — minute sér'a.										
„ Pest'a	6 „ 35 „ deman.	13	69	10	31	„	„	„	„	6	91
„ Czegléd	9 „ 27 „	17	36	13	6	„	„	„	„	8	76
„ Püspök-Ladány *)	1 „ 58 „ dup. méd.	22	61	17	—	„	„	„	„	11	39
Sosescé in Orade	la 4 „ 38 „	25	98	19	53	„	„	„	„	13	8

*) cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescé la 3 óre dupa médiadi.

Oravit'a-Jasenov'a.

De la	Pleca la	4 ore — minute dupa médiadi
De la Oravit'a	pléca la 4 ore — minute dupa médiadi	
„ Racasdía	4 „ 45 „	
„ Jam	5 „ 38 „	
Sosescé in Jasenov'a	la 6 „ — „	

Oradea-Mare-Vien'a.

De la	Pleca la	10 ore 6 minute demanétia
De la Orade	pléca la 10 ore 6 minute demanétia	
Sosescé in Püspök-Ladány *)	12 „ 48 „ diu'a	
„ Czegléd	5 „ 41 „ sér'a	
„ Pest'a	8 „ 37 „	
„ Vien'a	6 „ — „ demanétia	

*) cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.

De la	Pleca la	8 ore — minute sér'a.	Pretulu pe clasa I.	fl.	cr.	cl. II.	fl.	cr.	cl. III.	fl.	cr.
De la Vien'a	pléca la 8 ore — minute sér'a.										
„ Pest'a	6 „ 25 „ deman.	13	69	10	31	„	„	„	„	6	91
„ Czegléd	9 „ 47 „	17	36	13	6	„	„	„	„	8	76
„ Solnocu	11 „ 2 „	18	86	14	19	„	„	„	„	9	51
Sosescé in Aradu	la 5 „ — „ sér'a	26	32	19	81	„	„	„	„	13	26

Vien'a-Paris.

De la	Pleca la	4 ore 30 minute sér'a
De la Vien'a	pléca la 4 ore 30 minute sér'a	
„ Salzburg	1 „ — nóptea	
„ Monacu	5 „ 45 deman.	
„ Stuttgart	11 „ 45 „	
„ Mühlacker	12 „ 55 diu'a	
„ Carlsruhe	2 „ 10 dupa méd.	
„ Strassburg	5 „ 25 „	
Sosescé in Paris	la 5 „ — demanétia	

(Clasa I. costa 68 fl. 84 kr. éra clasa II. 50 fl. 32 cr. Bani se numera in angintu.)

Aradu-Vien'a.

De la	Pleca la	10 ore 15 minute demanétia
De la Aradu	pléca la 10 ore 15 minute demanétia	
„ Solnocu	4 „ 22 „ dupa médiadi	
Sosescé in Czegléd	la 3 „ 33 „	
„ Pest'a	8 „ 37 „	
„ Vien'a	6 „ — „ demanétia	

Paris.-Vien'a

De la	Pleca la	8 ore 35 minute sér'a
De la Paris	pléca la 8 ore 35 minute sér'a	
„ Strassburg	8 „ 57 „ dem.	
„ Carlsruhe	10 „ 40 „	
„ Mühlacker	12 „ — „ diu'a	
„ Stuttgart	1 „ 20 „ dupa méd.	
„ Monacu	8 „ 30 „ sér'a	
„ Salzbrug	1 „ 30 „ nóptea	
Sosescé in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.	

Comunicatiunea pe Dunare.

Societatea prima imp. reg. priv. de naegatiune pre Dunare si-a regulatu mersurile sale de la 15 apr. n. a. c. Pleca de la Vien'a catra Posionu in tóte dílele la 4 óre dupa médiadi. — De la Vien'a catra Pest'a in tóte dílele la 6 1/2 óre demanétia. — De la Vien'a la **Orsiov'a, Giurgiu, Galati si Constantinopole,**

marti-a la 6 1/2 óre demanétia. — Mersulu rapede: De la Vien'a la Orsiova, Giurgiu, Galati si Constantinopole luni-a la 6 1/2 demanétia.

Comunicatiunea posteloru.

De la **Oradea-Mare** la **Clusiu**, pléca in tóte dílele la 6. óre 30 minute dupa médiadi, sosescé in Clusiu la 1. óra 30 minute dupa médiadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 óre 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
 „ **Clusiu** la **Orade** pléca in tóte dílele la 12 óre diu'a, sosescé in Orade la 6 óre 40 minute demanétia.
 „ **Aradu** la **Sibii** (prin Dev'a) pléca in tóte dílele, la 7 óre sér'a, sosescé in Sibii la 2 óre 15 minute nóptea. Cale de 35 1/2 mile, tiene 31 óre 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
 „ **Sibii** la **Aradu** (prin Dev'a) pléca in tóte dílele la 7 óre sér'a, sosescé in Aradu la 1 óra 45 minute nóptea.
 „ **Temisior'a** la **Sibii** pléca in tóte dílele la 6 óre deman. sosescé in Sibii la 1 óra 30 min. dupa médiadi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 óre 30 min., costa 20 fl. 44 cr.
 „ **Sibii** la **Temisior'a** pléca in tóte dílele la 12 óre diu'a, sosescé in Temisior'a la 7 óre 40 minute sér'a.
 „ **Temisior'a** la **Orsiov'a** pléca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 óre demanétia, sosescé in Orsiova la 6 óre deman. Cale de 26 1/2 mile, tiene 24 óre, costa 14 fl. 98 cr.
 „ **Orsiov'a** la **Temisior'a** pléca dominec'a, marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 óre sér'a, sosescé in Temisior'a la 6 óre sér'a in diu'a urmátóre.

„ **Temisior'a** la **Aradu** pléca in tóte dílele la 6 óre dem. sosescé in A. la 11 óre 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 óre 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
 „ **Aradu** la **Temisior'a** pléca in tóte dílele la 2 óre dupa médiadi, sosescé la 7 óre 45 minute sér'a.
 „ **Sibii** la **Clusiu** pléca in tóte dílele, la 3 óre d. m. sosescé la 9 óre 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile, tiene 18 óre 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
 „ **Clusiu** la **Sibii** pléca in tóte dílele la 5 óre dupa méd. sosescé la 11 óre 50 min. diu'a.
 „ **Sibii** la **Brasiovu** pléca in tóte dílele la 5 óre dupa méd. sosescé la 7 óre 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 óre 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
 „ **Brasiovu** la **Sibii** pléca in tóte dílele la 7 óre sér'a, sosescé la 9 deman.
 „ **Sibii** la **Muresiu-Osiorheiu** pléca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 óre sér'a, sosescé la 1 óra 5 min. d. m. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 óre 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
 „ **Muresiu-Osiorheiu** la **Sibii** pléca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 óre demin. sosescé la 2 óre 35 min. nóptea.